YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DEĞERLENDİRME ANKETİ SONUÇ RAPORU

(2025-2026 Güz Yarıyılı – Öğretmenlik Uygulaması I)

1. Sürecin Genel Görünümüne İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Ankete Öğretmenlik Uygulaması I dersini tamamlayan 26 öğretmen adayı katılmıştır. Uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve uygulama okulu/koordinatörü boyutlarındaki 23 maddenin genel ortalaması 5 üzerinden 4,12 olarak hesaplanmış, verilen yanıtların %78'inin "Katılıyorum" veya "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde olduğu saptanmıştır. Bu tablo, öğretmenlik uygulaması sürecinin öğretmen adaylarınca genel olarak olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Adayların büyük çoğunluğu dönemi mesleki gelişim, sınıf yönetimi ve öğretmen kimliğinin pekişmesi açısından verimli ve kazanımlı bir süreç olarak tanımlamıştır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Değerlendirmeler boyutlar arasında farklılaşmaktadır. Uygulama öğretim elemanına ilişkin değerlendirmeler en yüksek düzeyde (ort. 4,38) iken uygulama öğretmeni (ort. 4,08) ve özellikle uygulama okulu/koordinatörü (ort. 3,74) boyutlarında görüşlerin daha fazla ayrıştığı görülmektedir. Olumsuz değerlendirmelerin program geneline yayılmadığı, sınırlı sayıda uygulama okulu ve uygulama öğretmeni bağlamında yoğunlaştığı belirlenmiştir. Bu durum, adayların staj deneyiminin büyük ölçüde atandıkları okul ve uygulama öğretmenine bağlı olarak değiştiğine işaret etmektedir.

2. Uygulama Öğretim Elemanına İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Uygulama öğretim elemanlarına yönelik maddelerde yanıtların %85'i olumlu yöndedir. Dersin amacı, kapsamı ve uygulama etkinlikleri hakkında yapılan bilgilendirme (ort. 4,69), uygulama okulu ve uygulama öğretmeni ile kurulan iletişim ve iş birliği (ort. 4,62) ile öğretmen adaylarının rol ve sorumlulukları konusundaki bilgilendirme (ort. 4,62) en güçlü alanlar olarak öne çıkmıştır. Açık uçlu görüşlerde öğretim elemanlarının ders planlarına her hafta düzenli ve somut dönüt vermesi, karşılaşılan sorunlarda yol gösterici olması ve hem teorik hem pratik anlamda "rehber" rolü üstlenmesi takdirle karşılanmıştır. Bazı adaylar Öğretmenlik Uygulaması II sürecinde de aynı öğretim elemanıyla çalışmayı talep ettiklerini ayrıca belirtmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Fakültede yürütülen haftalık uygulama derslerinin sistematik ve düzenli biçimde yapılmasına ilişkin madde (ort. 3,85) boyutun en düşük puan alan maddesi olmuş; adayların %23'ü bu konuda katılmadığını belirtmiştir. Öğretim elemanının her öğretmen adayı için en az iki ders gözlemi yapmasına ilişkin maddede (ort. 4,04) de adayların %15'i olumsuz görüş bildirmiştir. Bir aday, grup arkadaşlarının iki dersinin gözlemlendiğini ancak kendisinin yalnızca bir dersinin gözlemlendiğini ifade etmiştir. Bu bulgular, gözlemlerin adaylar arasında eşit dağıtılması ve haftalık ders takviminin daha istikrarlı yürütülmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır.

3. Uygulama Öğretmenine İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Uygulama öğretmenlerine ilişkin yanıtların %79'u olumlu yöndedir. Uygulama öğretmenlerinin fakülte ve okul koordinatörü ile iş birliği (ort. 4,38; %96 katılım) ve en az üç ders gözlemi değerlendirmesi yapma yükümlülüğü (ort. 4,38) güçlü yönler olarak öne çıkmıştır. Adayların önemli bir kısmı uygulama öğretmenlerini ulaşılabilir, anlayışlı, "öğrenci dostu" ve güven veren rehberler olarak tanımlamıştır. Ders kitabı ile modern öğretim uygulamalarını harmanlama konusunda sağlanan destek ve "staj gerginliğini üstümüzden alan" yaklaşımın sürecin verimliliğine doğrudan katkı sağladığı ifade edilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Bu boyuttaki maddelerde standart sapmaların görece yüksek olması, adayların deneyimlerinin uygulama öğretmenine göre belirgin biçimde farklılaştığını göstermektedir. Uygulama etkinliklerinin sistematik biçimde organize edilmesi (ort. 3,85), adayların düzenli olarak izlenmesi (ort. 3,85) ve mesleki beceri gelişimine destek (ort. 3,96) görece düşük puan alan maddelerdir. Öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri uygulama fırsatına ilişkin maddede adayların %19'u yeterli fırsat bulamadığını belirtmiştir. Açık uçlu görüşlerde sürecin "kitaptan öğretim odaklı" ilerlemesi, dönütlerin ayırt edici ve yönlendirici olmaması ile uygulama öğretmeninin kendi ders yükü nedeniyle adaylara yeterli zaman ayıramaması eleştirilmiştir. Az sayıda aday ise sürecin mesleki gelişimine belirgin bir katkı sağlamadığını ifade etmiştir.

4. Uygulama Okulu ve Koordinatörüne İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Okulların önemli bir kısmında öğretmen adaylarının okul yönetimi ve öğretmenler tarafından sıcak bir şekilde karşılandığı, "birer meslektaş" olarak kabul gördüğü ve okul imkânlarından faydalanma olanağı bulduğu belirtilmiştir. 26 adaydan 12'si okul ve koordinatöre ilişkin maddelere ortalama 4,5 ve üzerinde puan vermiştir. Bazı adaylar, uygulama okulunun stajyer öğretmenlere yaklaşımını "çok kıymetli" bulduklarını ve Öğretmenlik Uygulaması II sürecini de aynı okulda sürdürmek istediklerini ifade etmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Bu boyut, görüşlerin en fazla ayrıştığı ve en düşük ortalamaya sahip alandır (ort. 3,74; olumlu yanıt oranı %65). Okuldaki öğrencilerin seviyelerinin uygulama etkinlikleri için yeterliliği (ort. 3,62), okuldaki öğretmenlerin adaylara destek vermesi yönünde bilgilendirme yapılması (ort. 3,69) ve okulun işleyişi ile kuralları hakkında bilgilendirme (ort. 3,73) en düşük puan alan maddelerdir. Açık uçlu görüşlerde iki tema öne çıkmaktadır: Birincisi, bazı okullarda sınıf mevcudunun 40–50 öğrenciye ulaşması ve sıra düzeninin grup çalışması yapmayı, sınıf içinde dolaşmayı ve tüm öğrencilerle etkileşim kurmayı güçleştirmesidir. İkincisi, bazı okullarda belirgin bir koordinatör bulunmaması ya da okul yönetimiyle hiç temas kurulmaması nedeniyle koordinasyon eksikliği yaşanmasıdır. Üç görüşte ilgili okulun gelecek dönemlerde uygulama okulu olarak seçilmemesi talep edilmiştir.

5. Öğretmen Adaylarının Öz Değerlendirmelerine İlişkin Sonuçlar

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Öz değerlendirme bölümüne görüş bildiren adayların büyük çoğunluğu dönemi mesleki gelişim açısından değerli bulmaktadır. Kuram ile uygulamayı ilişkilendirme, zaman ve sınıf yönetimi becerilerinin gelişmesi, güçlü ve zayıf yönlerin farkına varma ile öğretmen kimliğinin pekişmesi başlıca kazanımlar

olarak ifade edilmiştir. Olumsuz okul deneyimi yaşadığını belirten adayların bir kısmı dahi sürecin kendilerine "çok şey kattığını" vurgulamıştır. Staj grubundaki uyumun deneyimi olumlu yönde etkilediği de dile getirilmiştir.

- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Adaylar, kalabalık sınıflarda tüm öğrencilerle yeterli etkileşim kuramadıklarını, sınırlı koşullar nedeniyle zaman zaman geleneksel yöntemlere (ör. dilbilgisi-çeviri yöntemi) yönelmek zorunda kaldıklarını ve bu durumun motivasyonlarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Dönemin ilk haftalarında ne yapılacağının tam olarak kestirilememesi de bir güçlük olarak aktarılmıştır. Öz değerlendirme ölçek maddesine ilişkin sayısal veriler, formdaki teknik bir hata nedeniyle değerlendirme dışında bırakılmış; bu bölümde yalnızca açık uçlu görüşler incelenmiştir.

6. Öğretmenlik Uygulaması Sürecinin İyileştirilmesine Yönelik Stratejik Öneriler

Anket verilerinden hareketle öğretmenlik uygulaması sürecinin niteliğinin artırılması amacıyla şu aksiyonların alınması önerilmektedir:

- Fakültede yürütülen haftalık uygulama derslerinin gün, saat ve içerikleriyle birlikte dönem başında paylaşılmalı; telafi gerektiren haftalar önceden duyurulmalıdır.
- Uygulama öğretim elemanı (en az iki) ve uygulama öğretmeni (en az üç) gözlemlerinin her öğretmen adayı için eşit biçimde gerçekleştirildiği ortak bir gözlem takip çizelgesi ile izlenmelidir.
- Dönem başında uygulama öğretmenlerine yönelik kısa bir oryantasyon toplantısı düzenlenmeli; rol beklentileri, yapılandırılmış dönüt formu ve adaylara öğrenci merkezli etkinlikleri deneme alanı tanınması konularında ortak bir anlayış oluşturulmalıdır.
- Uygulama okullarının belirlenmesinde sınıf mevcudu, fiziki koşullar ve koordinatörün erişilebilirliği gibi ölçütler dikkate alınmalı; olumsuz geri bildirimin yoğunlaştığı okullarla koordinasyon güçlendirilmeli ya da okul eşleştirmeleri yeniden değerlendirilmelidir. Okul düzeyindeki sonuçlar gizlilik gözetilerek bölüm içinde ayrıca incelenmelidir.
- Öğretmen adaylarına dönemin ilk haftasına yönelik yapılandırılmış bir oryantasyon sunulmalı; kalabalık sınıflarda sınıf yönetimi ve etkileşim stratejilerine yönelik hazırlık çalışmaları yapılmalıdır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin dönem sonunda uygulama okullarına gözlemci olarak gönderilmesi önerisi değerlendirilmelidir.
- Anket formu revize edilmeli; öz değerlendirme maddesinin seçenekleri düzeltilmeli, okul, uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı bilgileri açık metin yerine açılır liste ile alınmalı, fiziki koşullar ve öğrenci düzeyine ilişkin maddeler "koordinatör" yerine "uygulama okulu" başlığı altında yeniden ifade edilmelidir.